

کند. رئیس هیات مدیره سندیکای برق نیز اعلام نموده است: در صورت حمایت های مناسب از صنعت برق، امکان صدور خدمات فنی و مهندسی سالانه به میزان ۱۵ میلیارد دلار در کشور وجود خواهد داشت. این موارد در حالی مطرح می شود که به گفته معاون وزیر نیرو، ایران هم اینک جزو شش کشور برتر جهان به لحاظ دارا بودن دانش فنی ساخت نیروگاه در جهان به شمار می رود.

عراق، فرصتی ۵۰ میلیارد دلاری

به گفته کلاهی رئیس سندیکای صنعت برق ایران، با توجه به شرایط ویژه عراق (ناشی از ۴ دهه جنگ خارجی و داخلی) از یک سو و برخورداری از منابع مالی ناشی از صادرات نفت از سوی دیگر، این کشور می تواند بازار مناسبی برای صنعت برق ایران باشد به طوری که بر اساس محاسبات صورت گرفته و نیز بر نامه های اعلامی کشور عراق، ظرفیتی ۵۰ میلیون دلاری برای صادرات خدمات و کالاهای زیر ساختی انتقال و توزیع برق تا ۵ سال آینده به این کشور وجود دارد. اگر سهم برق در سایر زیر بخش های این کشور مانند مسکن، حمل و نقل و... را نیز در نظر بگیریم می توان تخمین زد که نیاز این کشور در حوزه کالا و خدمات برق در دودهم آینده حدود ۲۵۰-۲۰۰ میلیارد دلار خواهد بود. این بازار عظیم و پر اهمیت می تواند موتوری محرک برای صنعت برق کشورمان و توسعه صادرات صنعتی و بازرش افزوده بالا باشد و نقشی اساسی در رشد صنعتی کشور و ایجاد فرصت های شغلی را به خود اختصاص دهد. امادر این مسیر موانع و چالش هایی نیز وجود دارند. به عنوان مثال علاوه بر مهم ترین مشکل فعلی این کشور که در زمان حاضر، ناپایداری سیاسی است؛ هم اکنون شرکت های ایرانی در رقابت با هم تائیان ترک و سعودی خود که از تسهیلات صادراتی کم و یا حتی بدون بهره برخوردار هستند، به دلیل هزینه بالای تامین مالی در کشورمان دشواری های زیادی پیش رو دارند.

منابع: گزارش ۴۷ سال صنعت برق ایران
در آیین آماری

کالای صنعتی کشور را به خود اختصاص داده اند.

وضعیت تبادل برق ایران با دیگر کشورها

شبکه سراسری برق ایران هم اکنون با اتصال به شبکه های برق رسانی کشور های هم جوار در مبادلات انرژی الکتریکی فرامیزی نیز فعال است. بر اساس آمار سال ۱۳۹۲ و ۹ سال ماقبل آن، صادرات برق ایران به کشورهای نخجوان، ترکیه، ارمنستان، ترکمنستان، پاکستان، افغانستان و عراق صورت گرفته است. واردات برق نیز در سال های اخیر از کشورهای نخجوان، ارمنستان، ایمنشلی و ترکمنستان صورت گرفته است. نمودار بالای صفحه روند حجم برق صادر و وارد شده ایران در سال های گذشته را نشان می دهد. همان طور که مشاهده می شود، در سال های اخیر، ظرفیت های گسترده ای در صادرات برق کشور به وجود آمده است. به طوری که در سال ۹۲، صادرات برق از واردات آن، ۷/۸۷۹ میلیون کیلووات ساعت بیشتر بوده است. به گفته هوشنگ فلاحتیان در امور برق و انرژی، ایران از محل صادرات برق، هم اکنون در آمدی سالانه حدود ۹۰۰ میلیون تا یک میلیارد دلار کسب می کند.

صنعت برق و ظرفیت صادرات ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلاری

به گفته جعفری مسئول اقتصاد مقاومتی وزارت نیرو هم اکنون ظرفیت صادرات برق و تجهیزات برق ایران به بیش از ۲۰ میلیارد دلار رسیده است. از سوی دیگری از عمده ترین حوزه های صنعت برق کشور، خدمات فنی و مهندسی است. به گفته قائم مقام وزیر نیرو در امور بین الملل، ایران امروزه به بیش از ۲۰ کشور جهان به وسیله ۳۰ شرکت در قالب ۸۸ پروژه، خدمات فنی و مهندسی آب و برق به ارزش چهار میلیارد و ۳۵۸ میلیون دلار صادر می کند. خدمات فنی و مهندسی بخش نیرو طی سالهای ۹۲-۱۳۹۰ در بین بخش های راه، نفت و گاز، پتروشیمی، مسکن و صنعت توانست رتبه اول و دوم را کسب

روبرو بوده اند و به همین دلیل نیز در رشته هایی که دستخوش تحول های فناوری بالا و سیکل کوتاه عمر محصول هستند مانند لوازم الکترونیک شخصی، لوازم خانگی و حتی خودرو و شاهد آن هستیم که شرکت های ایرانی یا اساساً حضور معناداری ندارند و یا محصول آنها از کیفیت و قیمت مناسبی برخوردار نیست و بدون حمایت های تعرفه ای بالا، امکان رقابت با محصول های مشابه خارجی را ندارند.

اما صنعت برق از نظر فناوری به بلوغ رسیده است و لذا دچار تحول های مداوم نیست. این مهم فرصت لازم برای مهندسی معکوس و رسیدن به فناوری روز جهان را برای شرکت های ایرانی فراهم کرده است. مصداق این ادعا تولید توربین های گازی، ترانس های قدرت و کابل های فشار قوی برای نخستین بار در خاور میانه توسط ایران است و در بسیاری از رشته ها، صنعت برق ایران از نظر فناوری و مقیاس تولید در زمره ۲۰ کشور نخست جهان است.

شواهد دیگری نیز وجود مزیت نسبی در صنعت برق ایران و توانمندی شرکت های شاغل در این حوزه را تایید می کنند. تعرفه تجهیزات صنعت برق در ایران نسبت به متوسط تعرفه های کشور پایین است.

همچنین با وجود مشکلات گوناگون مانند تحریم، بحران بودجه وزارت نیرو و پرداخت نشدن مطالبه های پیمان کاران و تولید کنندگان، اجرای پروژه های حوزه های تولید، انتقال و توزیع تاکنون ادامه یافته و دچار خاموشی و قطع برق که از چالش های اجتماعی و اقتصادی بسیاری از کشورهای منطقه و حتی کشور هایی مانند هند است، نشده ایم (البته به دلایلی از جمله عدم هر گونه سرمایه گذاری جدی در زیر ساخت های صنعت برق در سال های گذشته، حاشیه ایمنی کشورمان در این حوزه به صفر رسیده و احتمال بروز خاموشی افزایش یافته است). ضمن آنکه شاهد آن بوده ایم که شرکت های فعال در صنعت برق ورود جدی به بازار های صادراتی داشته اند و بیشترین حجم صادرات خدمات فنی و مهندسی و بخش قابل توجهی از صادرات

ترانزیت منتظر ریل گذاری برای درآمدزایی ۱۰ میلیارد دلاری

موقعیت جغرافیایی استثنایی در مسیر جابجایی کالا بین بسیاری از کشورهای آسیایی و اروپایی سرزمین پهناور ایران را به یکی از دروازه های طلایی ترانزیت جهان تبدیل کرده است. اهمیت این موقعیت ویژه هم اکنون با تحریم های غیر قانونی بین المللی و نیز ابلاغ سیاست های اقتصاد مقاومتی برای اقتصاد کشور اهمیت چندین برابر یافته است. سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی، هم اکنون نقش ترانزیت را بیش از پیش آشکار می سازد:

• محور قرار دادن رشد بهره وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت پذیری اقتصاد،

و کار جانی، در آمدی حدود ۲۳۰ دلار عاید کشور می نماید. * از منظر اشتغال، افزایش ۱۰ میلیون تن بار ترانزیت ریلی از کشور، (با فرض ضرورت تامین ناوگان مورد نیاز از داخل کشور) سبب ایجاد حدود ۶۰ هزار شغل مستقیم و غیر مستقیم در کشور خواهد شد.

• از منظر تحریم ها نیز در صورتی که مسیر ایران به عنوان یک مسیر برای ترانزیت بار تقویت شود، اقداماتی که می تواند موجب ایجاد اختلال در انتقال بار از آن شود، به صاحبان بار زیان رسانده و مخالفت های قابل توجه منطقه ای و بین المللی را در پی خواهد داشت. این امر سبب می شود کشور هایی که قصد اعمال محدودیت هایی برای ایران دارند، هزینه های بیشتری برای اقدامات خود بپردازند که می تواند موجب کاهش و یا توقف اعمال محدودیت ها شود. به عبارت دیگری از ابزار های مقابله با تحریم ها افزایش ترانزیت بار از کشور است.

ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استانها و به کار گیری ظرفیت و قابلیت های متنوع در جغرافیای مزیت های مناطق کشور

• حمایت همه جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزش آوری مثبت

• گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیر ساخت های مورد نیاز.

• برنامه ریزی تولید ملی متناسب با نیاز های صادراتی، شکل دهی بازار های جدید، و تنوع بخشی پیوند های اقتصادی با کشور ها به ویژه با کشورهای منطقه.

• افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب پذیری اقتصاد کشور ... توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان به ویژه همسایگان.

از سوی دیگر به گفته کارشناسان:

• هم اکنون هر تن بار ترانزیتی، علاوه بر ایجاد چرخه های کسب